

บทที่ 13

กรมธรรม์ประกันชีวิตและเงินได้ประกันแบบพิเศษ

บริษัทประกันชีวิต ได้พยายามคัดแปลงและรวบรวมการประกันชีวิตแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อสนองความต้องการของผู้เอาประกัน และเพื่อส่งเสริมการประกันชีวิตในหมู่ประชาชน ปัจจุบันประชาชนต้องการความคุ้มครองจากการประกันชีวิตหลายแบบแตกต่างจากในอดีต เพราะต้องการความสะดวกและลดค่าใช้จ่ายให้น้อยลง ทำให้บริษัทต้องเสนอกรมธรรม์ประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองเกินกว่าหนึ่งแบบหรือที่เรียกว่า “Comprehensive Policy”

การประกันชีวิต นอกจากต้องให้ความคุ้มครองที่ดีที่สุดแก่ผู้เอาประกันแล้ว บริษัทยังต้องจัดให้มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ซึ่งทำได้โดยการจัดให้มีกรมธรรม์ลักษณะพิเศษ (Special Features in Policy)

กรมธรรม์ที่มีลักษณะพิเศษ คือ กรมธรรม์ประกันชีวิตที่กำหนดเงื่อนไขบางอย่างไว้เป็นพิเศษเพื่อสนองความต้องการของผู้เอาประกันดังต่อไปนี้ :-

๑. กรมธรรม์ที่จำนวนเบี้ยประกันเปลี่ยนแปลงได้

ก. การงดชำระเบี้ยประกัน (Waiver of Premiums)

คือข้อกำหนดในสัญญาที่อนุญาตให้ผู้เอาประกันไม่ต้องชำระเบี้ยประกันอีกต่อไป ถ้ากลายเป็นบุคคลทุพพลภาพโดยสิ้นเชิงและถาวร โดยถือว่าผู้เอาประกันได้ชำระเบี้ยประกันครบถ้วนแล้วในทันทีที่เกิดทุพพลภาพดังกล่าว

ข. จำนวนเบี้ยประกันที่ลดลง (Decreasing Premiums)

คือผู้เอาประกันต้องเสียเบี้ยประกันในปีแรก ๆ ของสัญญา สูงกว่าเบี้ยประกันอัตราคงที่ตามปกติ แต่ชำระต่ำกว่าเบี้ยประกันอัตราคงที่ในปีหลัง ๆ ของสัญญา จนในปีสุดท้ายของสัญญาผู้เอาประกันไม่ต้องชำระเบี้ยประกันเลย

๒. กรมธรรม์ที่จำนวนเงินเอาประกันเปลี่ยนแปลงได้

ก. จำนวนเงินเอาประกันที่ลดลง (Decreasing Face Value)

คือเมื่อผู้เอาประกันมีอายุถึงอายุหนึ่งที่กำหนดไว้ จำนวนเงินที่เอาประกันจะลดลงในแต่ละปีจนกระทั่งเหลือเงินจำนวนหนึ่งไว้ในสัญญาจึงจะหยุดลดลงต่อไป และกรมธรรม์นั้นจะกลายเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบชำระเบี้ยประกันครบโดยอัตโนมัติ การกำหนดเงื่อนไขไว้เช่นนั้น ก็เพื่อเป็นการสร้างความคุ้มครองให้พอเพียงแก่ความต้องการในระยะแรกๆ ที่ผู้เอาประกันมีความต้องการมากที่สุด และจำนวนความคุ้มครองจะลดลงตามลำดับเมื่อความต้องการความคุ้มครองของผู้เอาประกันได้ลดลง

ข. เงินทดแทน ๒ เท่า (Double Indemnity)

ด้วยการเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ผู้เอาประกันจะได้รับเงินผลประโยชน์เป็น ๒ เท่า ซึ่งบริษัทจะจ่ายให้ในกรณีที่ความมรณะเกิดขึ้นเนื่องจากอุบัติเหตุ

Modified Life Policy

คือกรมธรรม์ที่กำหนดให้ผู้เอาประกันชำระเบี้ยประกัน ในปีแรก ๆ ต่ำกว่าในปีถัดไป ได้แก่

๑. กรมธรรม์ประเภท ที่แปลงมาจาก หลักของกรมธรรม์ประกัน ชั่วระยะเวลา และ

๒. กรมธรรม์ที่การชำระเบี้ยประกันโดยจำแนกจำนวนเบี้ยประกัน ที่มีจำนวนแตกต่างกันในระยะเวลาที่กำหนด

กรมธรรม์ประเภทแรก โดยมากกำหนดให้จ่ายเบี้ยประกันแบบการประกันชั่วระยะเวลาในระหว่างปีแรก ๆ ปกติในราว ๒-๕ ปี และเมื่อสิ้นระยะนั้นผู้เอาประกันจะต้องจ่ายเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นตามวิธีคำนวณเพื่อความคุ้มครองแบบตลอดชีพ โดยคำนวณจากอายุผู้เอาประกันในวันที่เริ่มชำระเบี้ยประกันตามแบบตลอดชีพนั้น กรมธรรม์ประเภทนี้ไม่กำหนดมูลค่าเงินสดในระหว่างปีแรก ๆ นั้น แต่หลังจากนั้นเป็นกรมธรรม์ที่มีลักษณะแบบตลอดชีพทุกประการ หรือ อาจเป็นกรมธรรม์ที่นำหลักการประกันชั่วระยะเวลามาใช้โดยเด็ดขาด คือให้ความคุ้มครองในปีแรกในรูปการประกันชั่วระยะเวลา จำนวนเงินที่เอาประกันจะลดลงทุกปี แต่จำนวนเงินที่เอาประกันของการประกันตลอดชีพจะเพิ่มขึ้นตามลำดับจนในที่สุด จะมีสภาพเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบตลอดชีพโดยสิ้นเชิง เบี้ยประกัน

ที่ผู้เอาประกันพึงจ่ายจะเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาแห่งการเอาประกันเพิ่มขึ้นเพราะอิทธิพลของการประกันตลอดชีพ แต่อย่างไรก็ตาม จำนวนเบี้ยประกันตามความคุ้มครองแบบนี้นั้นน้อยกว่าเบี้ยประกันที่ผู้เอาประกันจะพึงจ่ายตามแบบแรก

กรมธรรม์ประเภทที่ ๒ นำเอาหลักการประกันตลอดชีพมาใช้ตั้งแต่เริ่มสัญญา โดยกำหนดวิธีการจ่ายเบี้ยประกันไว้หลายลักษณะด้วยกัน เช่น กำหนดจำนวนเบี้ยประกันที่จะพึงจ่ายในปีแรก (๓-๕ ปี) เพียง ๕๐% ของจำนวนเบี้ยประกันที่จะพึงจ่ายในปีหลัง ๆ หรือกำหนดจำนวนเบี้ยประกันที่จะจ่ายในระยะดังกล่าว เป็นจำนวน ๗๐% ของจำนวนที่จะพึงจ่ายในภายหลัง จำนวนเบี้ยประกันที่จ่ายไม่ว่าโดยวิธีใด หลังจากระยะเวลา ๓-๕ ปีนี้ ย่อมจะมีจำนวนมากกว่าเบี้ยประกันอัตราคงที่ที่คำนวณขึ้นในวันที่เข้าทำสัญญา แต่อย่างน้อยก็มากกว่าเบี้ยประกันอัตราคงที่ ที่คำนวณตามอายุของผู้เอาประกันเมื่อพ้นระยะเวลา ๓-๕ ปีดังกล่าว การชำระเบี้ยประกันในจำนวนที่น้อยกว่าในระยะแรกของสัญญาดังกล่าว ย่อมเหมาะสมก็ต่อเมื่อจำนวนเบี้ยประกันนั้นมีจำนวนที่ไม่เกินกว่า

๑. จำนวนเบี้ยประกันอัตราคงที่ ที่ผู้เอาประกันพึงจ่ายในวันที่เข้าทำสัญญา และ

๒. จำนวนเบี้ยประกันเพื่อความคุ้มครองชั่วระยะเวลา ที่กำหนดให้แปลงเป็นความคุ้มครองแบบถาวรโดยอัตโนมัติ จำนวนเบี้ยประกันส่วนเกินของเบี้ยประกันที่ลดลงต่อเบี้ยประกันแบบประกันชั่วระยะเวลามากขึ้นเท่าใด จำนวนเบี้ยประกันอัตราคงที่ที่ผู้เอาประกันพึงจ่ายเมื่อสิ้นระยะเวลา ๓-๕ ปีก็ยิ่งลดน้อยลงเท่านั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่ามูลค่าปัจจุบันของเบี้ยประกันที่ถูกจำแนกที่มีการจ่ายเบี้ยประกันในระยะแรก น้อยกว่าในระยะหลังของสัญญา ย่อมเท่ากับจำนวนเบี้ยประกันอัตราคงที่ ๆ จะพึงจ่ายในวันที่เข้าทำสัญญา กรมธรรม์อาจกำหนดมูลค่าเงินสดในระหว่าง ๓-๕ ปี แต่จะมีจำนวนน้อยกว่ามูลค่าเงินสดถ้าผู้เอาประกันจะพึงจ่ายเบี้ยประกันอัตราคงที่ตามปกติ

กรมธรรม์ประกันชีวิตแบบดัดแปลง (Modified Life Policy) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความนิยมขึ้นแก่ผู้เอาประกันที่ยังไม่สามารถชำระเบี้ยประกันในอัตราปกติ เพื่อความคุ้มครองแบบถาวรได้ แต่ความสามารถในการชำระเบี้ยประกันแบบปกติอาจมีขึ้นในอนาคต การชำระเบี้ยประกันแบบนี้จึงเหมาะแก่บุคคลที่อยู่ในวัยหนุ่มที่เพิ่งเริ่มต้นสร้างตัว บุคคลเหล่านี้มีความสามารถที่จะชำระเบี้ยประกันในระยะแรกของการประกันชีวิตใน อัตราต่ำกว่าที่จะชำระในอนาคต โดยคาดว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้น

**๓. กรมธรรม์ที่จะจ่ายเงินที่เอาประกันเพิ่มขึ้นหรือลดลง
มากกว่าหรือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์
(Increased or Reduced Proceeds)**

ก. การประกันเพื่อเงินเอาประกัน ๒ เท่าหรือ ๓ เท่า (Double or Triple Protection)

คือ บริษัทสัญญาว่าจะจ่ายเงินที่เอาประกัน ๒ เท่า ของจำนวนเงินเอาประกันที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ แต่จะให้เพียงเท่ากับจำนวนที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ ถ้าความมรณะเกิดขึ้นหลังจากระยะเวลาอัน ระยะเวลาที่จะจ่ายเงินเอาประกัน ๒ เท่า มักกำหนดไว้เป็นระยะเวลาประมาณ ๑๐, ๑๕ หรือ ๒๐ ปี หรือกำหนดตามอายุ เช่น ไม่เกินกว่า ๖๐ หรือ ๖๕ ปี เป็นต้น จำนวนเงินทดแทนที่จ่ายให้ผู้เอาประกันที่ถึงแก่กรรมภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว อาจเป็น ๓ เท่าของจำนวนเงินที่เอาประกันก็ได้ การประกันประเภทนี้เรียก Double Protection to 60 หรือ Triple Protection to 60 เป็นต้น

ข้อสัญญาที่จะจ่ายเงินเอาประกันให้เป็น ๒ เท่า เป็นสัญญาที่มีลักษณะร่วมกันของการประกันชั่วระยะเวลาและการประกันแบบตลอดชีพที่มีจำนวนเงินที่เอาประกันอย่างละเท่ากัน ในจำนวนเงินเท่ากับจำนวนเงินที่เอาประกันไว้ ถ้าสัญญาที่จะเอาประกันเป็น ๒ เท่า ลักษณะการประกันชั่วระยะเวลาจะกำหนดจำนวนเงินที่เอาประกันไว้เป็น ๒ เท่าของจำนวนเงินที่เอาประกันของการประกันแบบถาวร การประกันแบบถาวรอาจเป็นการประกันแบบตลอดชีพหรือสะสมทรัพย์ก็ได้ ผู้เอาประกันอาจชำระเบี้ยประกันแบบอัตราคงที่ไปตลอดระยะเวลาที่จะต้องชำระเบี้ยประกันหรือจ่ายจำนวนเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นแต่ละปี เพราะค่าต้นทุนแห่งการประกันของการประกันชั่วระยะเวลาเพิ่มขึ้น (เพราะอิทธิพลของ Yearly Renewable Term Premium Plan) ส่วนจำนวนมูลค่าเงินสดของการประกันแบบถาวรย่อมไม่เปลี่ยนแปลงเงินผลประโยชน์เพื่อความคุ้มครองในกรณีทุพพลภาพ หรือเพื่อความมรณะอื่นเนื่องมาจากอุบัติเหตุ จะมีก็ในลักษณะของการประกันแบบถาวรเท่านั้น ผู้เอาประกันอาจเลือกวิธีชำระเบี้ยประกันจนถึงอายุ ๖๐ ปีก็ได้

ข. การประกันแบบสะสมทรัพย์ที่สั้นระยะเวลา (Accelerated Endowment)

เงินปันผลที่ผู้เอาประกันได้รับจากการประกันแบบตลอดชีพ ผู้เอาประกันอาจนำมาใช้เป็นเบี้ยประกันเพื่อซื้อกรมธรรม์สะสมทรัพย์ แต่บริษัทจะไม่จ่ายจำนวนเงินของ

การประกันแบบสะสมทรัพย์ในกรณีที่ผู้เอาประกันถึงแก่ภรรณะ ฉะนั้นผู้เอาประกันอาจเลือกฝากเงินปันผลไว้แก่บริษัท เพื่อลงทุนหาดอกผลเพิ่มเติมที่จะพึงจ่ายแก่ผู้เอาประกัน ในกรณีที่ผู้เอาประกันถึงแก่ภรรณะหรือเมื่อสัญญาครบกำหนดก็ได้

ค. กรมธรรม์ที่สัญญาจ่ายเงินปันผลให้ (Guaranteed Dividend Policy)

กรมธรรม์ที่ไม่มีเงินปันผลจ่ายให้ อาจให้เงินผลประโยชน์พิเศษแก่ผู้เอาประกัน โดยวิธีจ่ายบัตรพิเศษเป็นคูปองที่ผู้เอาประกันซึ่งยังมีชีวิตอยู่อาจขอขึ้นเป็นเงินได้เมื่อสิ้นปีหนึ่ง ๆ เงินจำนวนนี้ไม่ใช่เงินปันผลตามความโดยทั่วไป ซึ่งจ่ายจากกำไรสุทธิของบริษัทซึ่งไม่อาจกำหนดได้แน่นอนว่าจะมีจำนวนเท่าใด แต่เงินที่กำหนดไว้ในคูปองนี้มีจำนวนแน่นอนจึงควรจะเรียกว่า เงินผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ โดยผู้เอาประกันเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย กรณีนี้บริษัทต้องตั้งเงินสำรองเพื่อผลประโยชน์พิเศษดังกล่าว

ง. กรมธรรม์ที่สัญญาคืนเบี้ยประกัน (Return Premium Policy)

คือบริษัทสัญญาว่า จะจ่ายเงินที่เอาประกันให้เมื่อกรมธรรม์ครบอายุและจะคืนเบี้ยประกันแต่บางส่วนหรือทั้งหมดที่ผู้เอาประกันได้จ่ายไป ข้อตกลงเพื่อคืนเงินนั้นก็เพื่อชักจูงใจให้ประชาชนหาความคุ้มครองจากการประกันชีวิตมากขึ้น เช่น คกลงไว้ในเงื่อนไขของสัญญาแบบเงินได้ประจำแก่ผู้มีชีวิตรอดอยู่ว่า บริษัทจะคืนเบี้ยประกันให้ในกรณีที่ผู้รับประโยชน์มรณะก่อนผู้เอาประกัน จำนวนเบี้ยประกันที่จะคืนให้้นเล็กน้อยเท่าใดแล้วแต่จะตกลงกันได้ ซึ่งจะกระทบกระเทือนถึงจำนวนเบี้ยประกันที่พึงจ่ายเพื่อความคุ้มครองแบบนี้ด้วย

๔. กรมธรรม์แบบขั้วระยะเวลาที่ลักษณะพิเศษ (Special Terms Policy)

ก. Life Expectancy Contract

กรมธรรม์ประเภทนี้ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกัน นับแต่วันทำสัญญาจนถึงวันที่คาดว่าผู้เอาประกันจะมีชีวิตรอดอยู่ (Life Expectancy) เช่น ผู้เอาประกันเข้าทำสัญญาเมื่ออายุ ๒๕ ปีตามตาราง Thai Men 1947 คาดว่าจะมีชีวิตอยู่ไปได้อีก ๓๒.๑๓๐ ปี (Life Expectancy หมายความว่าถึงจำนวนปีที่ผู้เอาประกันคาดว่าจะมีชีวิตรอดอยู่โดยเฉลี่ยนับจากวันที่เข้าทำสัญญา) กรมธรรม์แบบนี้ก็เพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันในระหว่าง

ที่มีความต้องการความคุ้มครองมากที่สุด โดยเสียเบี้ยประกันน้อยที่สุดในระหว่างที่ยังมีความสามารถในการหารายได้ ฉะนั้น กรมธรรม์แบบนั้นจึงเป็นการประกันที่หวั่นความคุ้มครองมากกว่าการลงทุน

กรมธรรม์แบบนั้นเป็นการประกันแบบชั่วระยะเวลา แต่เป็นการประกันที่มีระยะยาวกว่าปกติ เนื่องจากผู้เอาประกันชำระเบี้ยประกันในอัตราคงที่ บริษัทจึงกำหนดมูลค่าเงินสตกไว้ให้เช่นเดียวกับ Automatic Premium Loan แต่ผู้เอาประกันไม่มีสิทธิขอได้ก่อนมูลค่าเงินสตกเมื่อสิ้นระยะเวลาแห่งการประกัน (เพราะเป็นการประกันชั่วระยะเวลา) บริษัทอาจกำหนดความคุ้มครอง เพื่อความทุพพลภาพและความมรณะอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุเป็นพิเศษก็ได้

ผู้เอาประกันมีสิทธิขอแปลงสัญญาเป็นแบบถาวรเมื่อสิ้น ระยะเวลาการ ประกันชั่วระยะเวลาโดยไม่ต้องเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น ในจำนวนเงินที่เอาประกันลดลง หรืออาจเลือกแปลงเป็นการประกันแบบถาวรที่มีจำนวนเงินเอาประกันเท่าเดิม โดยเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น

ข. Term Expectancy Contract

การประกันแบบนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับ Life Expectancy Contract ข้อแตกต่างอยู่ที่ว่า การประกันแบบ Term Expectancy Contract ไม่ให้สิทธิผู้เอาประกันที่จะขอแปลงสัญญาเป็นแบบอื่น ไม่ว่าจะในระหว่างหรือเมื่อสิ้นสัญญา ทั้งนี้เพื่อลดอัตราเบี้ยประกันให้ต่ำที่สุด แต่อาจกำหนดสิทธิขอแปลงสัญญาไว้ก็ได้โดยผู้เอาประกันเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น

กรมธรรม์ประเภทนี้ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันสูงที่สุด โดยเสียเบี้ยประกันต่ำที่สุด ฉะนั้น ผู้เอาประกันที่ต้องการความคุ้มครองเพียงชั่วคราวโดยสามารถชำระเบี้ยประกันได้ในจำนวนเงินอันจำกัด กรมธรรม์แบบนี้ย่อมเหมาะที่สุด

ข้อเสีย ของสัญญาแบบนี้ก็คือ ผู้เอาประกันและผู้รับประโยชน์คาดว่าป็นกรมธรรม์เพื่อความคุ้มครองแบบถาวร ฉะนั้น ในกรณีที่ผู้เอาประกันถึงแก่ภรรณะหลังจากที่สัญญาสิ้นสุดลงกับ ทายาทจะไม่ได้รับความคุ้มครองจากกรมธรรม์แบบนี้เลย ฉะนั้น กรมธรรม์แบบนี้ จึงเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความคุ้มครองชั่วคราวแต่ในระยะเวลานานพอสมควร เพื่อช่วยสร้างเสริมความคุ้มครองเพิ่มขึ้นจากแบบถาวรที่มีอยู่แล้ว

ค. กรรมธรรม์เพื่อการไถ่ถอนจำนอง (Mortgage Redemption Policy)

ในกรณีที่ลูกหนี้มีหนี้สินจำนองที่จะต้องชำระ ซึ่งอาจกระทำโดยวิธีผ่อนชำระหรือชำระครั้งเดียวเมื่อครบกำหนดของสัญญาในอนาคต ลูกหนี้อาจซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองแก่ครอบครัว เพื่อไม่ต้องนำเงินจากกองมรดกไปชำระหนี้สินจำนองที่ยังค้างอยู่โดยทำสัญญาประกันชีวิต ที่กำหนดว่าจะจ่ายเงินเพื่อชำระหนี้ที่ค้างโดยการจำนองแก่เจ้าหนี้ กรรมธรรม์อาจกระทำเป็นรูปประกันชีวิตตลอดชีพสามัญ หรือเป็นการประกันชั่วระยะเวลาที่ลดลง (Decreasing Term Policy) ก็ได้ จำนวนเงินที่เอาประกันไว้ไม่ควรเกินจำนวนหนี้ที่จะพึงชำระในอนาคต หรือถ้าการชำระหนี้จำนองกระทำโดยการผ่อนชำระ กรรมธรรม์ชั่วระยะเวลาควรกำหนดระยะเวลาของการประกันให้เท่ากับระยะเวลาการชำระหนี้ โดยจำนวนเงินที่เอาประกันเท่ากับจำนวนหนี้ในวันที่เข้าทำสัญญา ซึ่งจะลดลงเท่ากับจำนวนหนี้ที่ได้ชำระไปแล้วแต่ละงวดจนการชำระหนี้เสร็จสิ้นลง เงินเอาประกันจะลดลงมาเหลือเท่ากับศูนย์

ง. การประกันเพื่อชำระหนี้ (Credit Life Insurance)

การประกันแบบนี้คือการที่ลูกหนี้ซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตเพื่อจ่ายชำระหนี้ในกรณีที่ความมรณะเกิดขึ้นแก่ตน โดยกำหนดให้เจ้าหนี้เป็นผู้รับประโยชน์ กรรมธรรม์ประเภทนี้อาจทำขึ้นในแบบกรรมธรรม์ประกันชีวิตหมู่แบบชีวิตเดียวก็ได้ แต่ส่วนมากทำในรูปการประกันชีวิตเดี่ยว กรรมธรรม์ส่วนมากเป็นแบบชั่วระยะเวลาซึ่งมีระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาของหนี้ โดยอาจจะเป็นแบบการประกันชีวิตชั่วระยะเวลาที่มีจำนวนเงินเอาประกันคงที่หรือลดลงก็ได้

๕. การรวมความคุ้มครองแบบต่าง ๆ เข้าไว้ในกรรมธรรม์ฉบับเดียวกัน

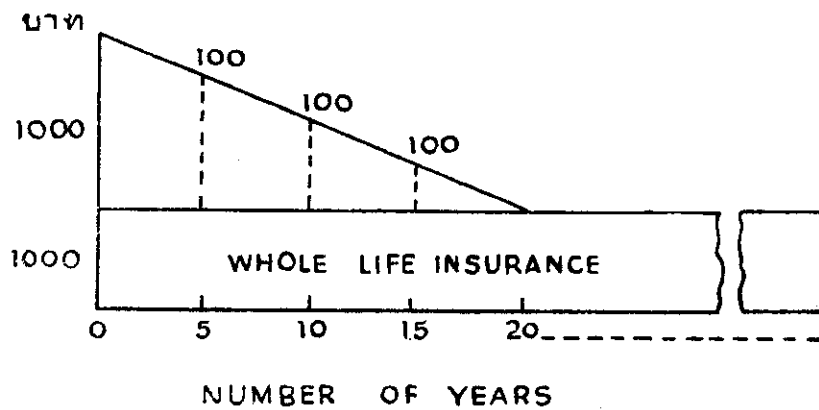
ก. การประกันชีวิตเพื่อหารายได้ให้ครอบครัว (Family Income Policy)

การประกันเพื่อหารายได้ให้ครอบครัว คือ สัญญาที่จะจ่ายเงินได้ประจำเป็นรายเดือน หรือรายปี แก่ผู้รับประโยชน์หรือทายาท ถ้าผู้เอาประกันมรณะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ เช่น ๑๐, ๑๕ หรือ ๒๐ ปี นับแต่วันที่สัญญาจะมีผลบังคับจนถึงสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ นั้น และสัญญาว่าจะจ่ายเงินที่เอาประกันไว้ให้อีกจำนวนหนึ่งเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดนั้น แต่ถ้าผู้เอาประกันมรณะหลังจากระยะเวลาที่กำหนดไว้ นั้น บริษัทจะจ่ายเพียงจำนวนเงินที่เอาประกัน

ไว้เท่านั้น ระยะเวลาที่บริษัทสัญญาจะจ่ายเงินพิเศษให้ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมในระหว่างนั้น เป็นความคุ้มครองพิเศษแก่ครอบครัวที่เกรงว่าถ้าความมรณะของสามีเกิดขึ้นจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ภรรยาและบุตรที่ยังเยาว์ ดังนั้นระยะเวลาเพื่อความคุ้มครองพิเศษนี้จึงควรสิ้นสุดลงเมื่อบุตรคนสุดท้ายบรรลุนิติภาวะแล้ว การประกันแบบนี้ให้ความคุ้มครองรวม ๒ แบบด้วยกัน คือ

(๑) สัญญาการประกันแบบตลอดชีพ คือ บริษัทจะจ่ายจำนวนเงินที่เอาประกันไว้ให้ เช่น ๑,๐๐๐ บาท เมื่อผู้เอาประกันถึงแก่กรรม

(๒) สัญญาการประกันชั่วระยะเวลาที่ลดลง คือ บริษัทจะจ่ายเงินได้ประจำเป็นระยะ ๆ จนสิ้นระยะเวลานั้นถ้าผู้เอาประกันมรณะภายในกำหนด แต่ความคุ้มครอง (จำนวนครั้งที่บริษัทจะจ่ายเงินประจำพิเศษ) จะลดลงตามลำดับถ้าผู้เอาประกันมีชีวิตรอดอยู่

สมมติว่า ผู้เอาประกันที่อยู่ในวัยหนุ่มซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัว ด้วยเงินประกัน ๑,๐๐๐ บาท และความคุ้มครองพิเศษงวดละ ๑๐๐ บาท เป็นเวลา ๒๐ ปี ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมในต้นปีที่ ๓ นับแต่วันที่ทำสัญญา บริษัทจะจ่ายเงินพิเศษเป็นรายปี ปีละ ๑๐๐ บาท ไปอีก ๑๘ งวด เท่ากับ 1,800 บาท และอีก ๑,๐๐๐ บาท เมื่อสิ้นปีที่ ๒๐ นั้น ถ้าผู้เอาประกันมรณะภายใน ๒๐ ปีดังกล่าว บริษัทไม่ต้องจ่ายเงินพิเศษนั้นให้ จำนวนครั้งที่บริษัทจะจ่ายเป็นรายได้พิเศษ จะค่อย ๆ ลดลงจนสิ้นระยะเวลานั้น แต่สัญญาที่บริษัทจะจ่ายเงินให้ถ้าผู้เอาประกันมรณะนั้นเป็นการประกันตลอดชีพ คือ ไม่ว่าผู้เอาประกันจะมรณะเมื่อใด บริษัทจะจ่ายเงิน ๑,๐๐๐ บาท ให้เสมอ กรมธรรม์ประกันชีวิตแบบหารายได้ให้ครอบครัวนี้จำนวนเงินที่บริษัทจะจ่ายทั้งสิ้น ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท คือ ในกรณีที่ผู้เอาประกันมรณะในปีแรกของสัญญา และจะต้องจ่ายไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท ถ้าความมรณะเกิดขึ้นในปีที่ ๒๐ นับแต่วันที่สัญญาจะมีผลบังคับ ถ้ามีการ

ตกลงไว้ล่วงหน้ากับผู้เอาประกันบริษัทต้องจ่ายเงินประกันตลอดชีพ ๑,๐๐๐ บาทแก่ทายาท
ทันทีที่ผู้เอาประกันถึงแก่กรรม แต่ทายาทหมดสิทธิที่จะได้คอกผลจากการลงทุนด้วยเงิน
จำนวนนั้น

การประกันชีวิตเพื่อ ทารายได้แบบนี้เป็นการรวมการ ประกันสอง ลักษณะเข้า
ด้วยกัน จึงทำให้เสียค่าใช้จ่ายน้อย เบี้ยประกันจึงน้อยกว่ากรณีผู้เอาประกันซื้อสัญญา
ประกันชีวิตแยกเป็นสองกรมธรรม์ นอกจากนี้การประกันชั่วระยะเวลาที่ตกลงจะช่วยให้ค่า
กันทุนแห่งการประกันค่าลงอีกด้วย เพราะส่วนมากผู้ที่ซื้อสัญญาแบบนี้เป็นภรรยาที่มีอัตรา
มรณะต่ำ

ข้อดี

๑. เหมาะสำหรับ บุคคลที่อยู่ในวัยหนุ่ม ที่มีครอบครัวแล้วแต่ยังไม่มี ความรับ
ผุชอบมาก และต้องการความคุ้มครองแก่ครอบครัวด้วยค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด เนื่องจากมี
รายได้อาจจำกัด ไม่สามารถหาความคุ้มครองแบบอื่นซึ่งแม้จะมีประโยชน์มากกว่าก็ตาม แต่มี
เบี้ยประกันสูงเกินความสามารถ

๒. ผู้รับประโยชน์ซึ่งปกติได้แก่ภรรยา ที่ต้องจ่ายเงินจากความคุ้มครอง
ตลอดชีพเพื่อค่าใช้จ่ายที่เกิดก่อนสามีมรณะ หรือหนี้สินอื่น ๆ ที่ยังค้างอยู่ จึงต้องเอารายได้
จากความคุ้มครองชั่วระยะเวลานี้มาใช้เพื่อชำระหนี้ดังกล่าว และถ้ายังมีพอกก็จะได้นำมาใช้
จ่ายอย่างอื่นเพื่อปรับปรุงตัว หลังจากระยะเวลานั้นแล้วก็จะได้เงินจากบริษัทจากการประกัน
แบบตลอดชีพ แต่ภรรยาอาจขอให้บริษัทจ่ายเงินเป็นเงินได้ประจำรายปีต่อไป ทำให้มีราย
ได้โดยไม่เคยตรอน

๓. ถ้าผู้เอา ประกันต้อง การความ คุ้มครอง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายใน การพยาบาล
และฌาปนกิจ ก็ทำได้โดยตกลงกับบริษัทไว้ล่วงหน้าให้จ่ายเงินเป็นพิเศษเพื่อการดังกล่าวก็ได้

๔. ผู้เอาประกันสามารถจ่ายเบี้ยประกันในขณะที่ยังมีรายได้น้อย

๕. ผู้เอาประกันอาจตกลงให้บริษัทจ่ายเงินพิเศษ ในกรณีผู้เอาประกันถึง
แก่ทุพพลภาพ หรือสิ้นชีวิต เนื่องจากอุบัติเหตุก็ได้

๖. สัญญานี้มีผลบังคับใน ระหว่างที่ผู้เอาประกัน ต้องการความคุ้มครองมากที่สุด
สุดโดยเสียเบี้ยประกันค่าที่สุดเพราะความคุ้มครองเริ่มต้นแต่วันที่สัญญามีผลบังคับ

ข้อเสีย

ผู้รับประโยชน์อาจผิดหวังจากจำนวนเงินที่จะได้รับจากบริษัท ถ้าผู้เอาประกัน
มรณะหลังจากที่การประกันแบบชั่วระยะเวลาสิ้นสุดไปแล้ว หรือความมรณะเกิดขึ้นใน

ระยะปลายของความคุ้มครองแบบชั่วระยะเวลา แต่อาจเป็นเวลาที่ยุโรปครัวกำลังต้องการ ความคุ้มครองจากการประกันชีวิตสูงกว่าก่อนก็ได้ เช่น สมมติว่า ผู้เอาประกันมรณะในปี ที่ ๙ ของสัญญา ซึ่งอาจเป็นเวลาที่ยุโรปครัวเพิ่งเริ่มก่อร่างสร้างตัว และมีสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น

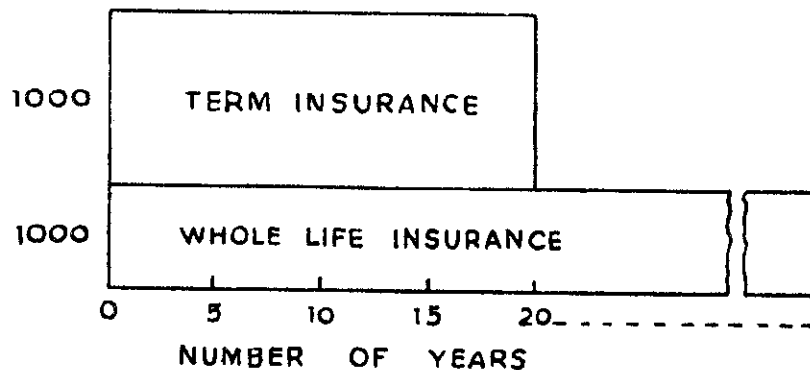
เพื่อแก้ไขข้อเสียนี้ บริษัทจึงเสนอกรมธรรม์แบบใหม่ขึ้น คือ การประกันชีวิต เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว

ข. การประกันชีวิตเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว (Family Maintenance Policy)

การประกันชีวิตเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว มีข้อบังคับและเงื่อนไขเช่นเกี่ยวกับการประกันชีวิตเพื่อหารายได้ให้ครอบครัว แต่ความคุ้มครองจากการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลาเริ่มต้นเมื่อผู้เอาประกันถึงแก่กรรม โดยบริษัทจะต้องจ่ายเงินพิเศษเป็นระยะเวลาเท่าที่กำหนดไว้ นับแต่วันที่ผู้เอาประกันถึงแก่กรรม แต่ผู้รับประโยชน์จะได้รับความคุ้มครองจากการประกันชั่วระยะเวลานี้ก็ต่อเมื่อ ผู้เอาประกันถึงแก่กรรมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ นับแต่วันที่สัญญาจะมีผลบังคับ ส่วนจำนวนเงินที่เอาประกันไว้บริษัทจะจ่ายให้เช่นเดียวกับการประกันชีวิตเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัว คือ เมื่อสิ้นระยะเวลาของความคุ้มครองชั่วระยะเวลาแล้ว

กรมธรรม์แบบนี้รวมความคุ้มครองสองแบบไว้ด้วยกันคือ :-

๑. ความคุ้มครองแบบถาวร (Whole - Life Insurance)
๒. ความคุ้มครองชั่วระยะเวลาที่คงที่ (Level Term Insurance)

เช่นผู้เอาประกันเข้าทำสัญญาประกันชีวิตเมื่ออายุ ๓๐ ปี และสัญญาว่าถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมภายในเวลาใดจนอายุ ๕๐ ปี บริษัทจะจ่ายเงินได้ประจำพิเศษให้

บัส ๕๐ บาท เป็นเวลา ๒๐ ปี นับแต่ปีที่มรณะ ส่วนความคุ้มครองของการประกัน
ถาวรตลอดชีพนั้น เริ่มแต่วันที่สัญญาจะมีผลบังคับ

กรมธรรม์แบบนี้เนื่องจากความคุ้มครองชั่วระยะเวลาที่มีจำนวนคงที่ ผู้เอา
ประกันจึงต้องจ่ายเบี้ยประกันมากขึ้น เพราะค่าต้นทุนแห่งการประกันเพิ่มขึ้น เนื่องจากว่า
ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมในเวลาที่กำหนดไว้ บริษัทจะต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้รับประโยชน์
๒,๐๐๐ บาทเสมอ ยิ่งสัญญาทำเมื่อผู้เอาประกันมีอายุมากขึ้น โอกาสที่ผู้เอาประกันจะเสียชีวิต
ในระหว่างระยะเวลาที่กำหนดไว้ (อายุ ๓๐-๕๐ ปี) ย่อมมากขึ้น และโอกาสที่บริษัท
จะจ่ายเงินน้อยกว่า ๒,๐๐๐ บาท ย่อมลดลง

เพื่อจะลดจำนวนเบี้ยประกัน ระยะเวลาของการจ่ายเงินพิเศษ (๒๐ ปี) อาจลด
ลงเมื่อบุตรบางคนสามารถหาเลี้ยงชีพได้ การลดระยะเวลาเป็นการช่วยลดจำนวนความเสี่ยง
ภัยของบริษัท ดังนั้น กรมธรรม์แบบนี้จึงมีความยืดหยุ่นดีกว่าแบบก่อน คือ ถ้าสมาชิกของ
ครอบครัวเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้ซื้อกรมธรรม์นี้แล้ว ความเคียดร้อนของครอบครัวย่อมมีน้อย
กว่าในแบบแรก

ค. การประกันชีวิตเพื่อคุ้มครองครอบครัว (Family Life Insurance policy)

คือ กรมธรรม์ที่ให้ความคุ้มครองเพิ่มขึ้นโดย เปลี่ยนไป ตามความ ต้องการของ
ครอบครัวในระหว่างที่สัญญาจะมีผลบังคับ คือ บริษัทให้ความคุ้มครองเพิ่มขึ้นเมื่อสมาชิกใน
ครอบครัวเพิ่มขึ้น เช่นสามีกำหนดการประกันชีวิตแบบตลอดชีพไว้ ๕,๐๐๐ บาท ภรรยา
๑,๐๐๐ บาท และบุตรคนละ ๑,๐๐๐ บาท ความคุ้มครองของภรรยาอาจเป็นแบบ
ตลอดชีพ หรือแบบชั่วระยะเวลาจนกระทั่งสามีมีอายุ ๖๕ ปี ก็ได้ แต่ความคุ้มครอง
สำหรับบุตรปกติเป็นแบบชั่วระยะเวลาจำกัดอายุเช่น จนถึงอายุ ๑๘ หรือ ๒๐ ปี อายุของผู้
เอาประกันเป็นผลของการคำนวณอัตราเบี้ยประกันถ้าภรรยามีอายุน้อยกว่าสามี จำนวนเงิน
ที่เอาประกันไว้อาจมีมากกว่า ๑,๐๐๐ บาท และน้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท ถ้าภรรยามี
อายุมากกว่า โดยทั่วไปบริษัทไม่รับประกันถ้าภรรยามีอายุน้อยกว่าสามีเกินกว่า ๑๒ ปี
หรือแก่กว่าสามีเกินกว่า ๗ ปี ความคุ้มครองที่บุตรได้รับไม่ทำให้อัตราเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น
เพราะเป็นการประกันชั่วระยะเวลา และผู้เยาว์มีอัตราลดค่า กรมธรรม์แบบนี้จึงให้
ประโยชน์อย่างดียิ่งแบบหนึ่ง คือ ทุกคนในครอบครัวต่างได้รับความคุ้มครอง โดยเสียเบี้ยประกัน
ที่คำนวณจากจำนวนเงินประกันที่ประกันชีวิตของสามีแต่ผู้เดียว และถ้าสามีถึงแก่กรรมหรือทุพพลภาพ
การจ่ายเบี้ยประกันก็เป็นอันสิ้นสุด นอกจากนั้นกรมธรรม์นี้อาจสัญญาจ่ายเงินพิเศษในกรณี

ที่สามคือต้องทุพพลภาพจากอุบัติเหตุก็ได้ ถ้าภรรยาถึงแก่กรรมก่อนสามี เบี้ยประกันที่จะต้องจ่ายในงวดต่อ ๆ ไปจะลดลง หรือถ้าบริษัทไม่ลดเบี้ยประกันก็อาจเพิ่มจำนวนเงินที่เอาประกันในชีวิตของสามีแทน กรมธรรม์นี้สัญญาจะให้มูลค่าเงินสดและสิทธิที่จะขอแปลงเป็นการประกันชีวิตแบบชำระค่าครบในยอดคง (Paid-up Insurance) ก็ได้ กรมธรรม์ออกในนามของสามี สมาชิกของครอบครัวทุกคนต้องแสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ในวันที่ทำสัญญา บุตรที่เกิดมาในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับจะได้รับ ความคุ้มครองโดยทันที

๓. สัญญาการชำระเงินประกันในลักษณะพิเศษ

คือ การประกันที่สัญญาจะจ่ายเงินได้เป็นประจำแก่ผู้รับประโยชน์แทนที่จะจ่ายเงินที่เอาประกันไว้ทั้งสิ้นทีเดียว ได้แก่

๑. การประกันแบบเงินได้ประจำแก่ผู้มีชีวิตรอดอยู่ (Survivorship Annuity)
๒. การประกันเพื่อรายได้ตลอดชีพ (Life Income Policy)

ก. การประกันแบบเงินได้ประจำแก่ผู้มีชีวิตรอดอยู่ (Survivorship Annuity)

คือสัญญาประกันชีวิตธรรมดาที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับการประกันแบบเงินได้ประจำวันแต่ว่าสัญญาจะสิ้นสุดผลบังคับถ้าผู้รับประโยชน์มรณะก่อนผู้เอาประกัน แต่บริษัทจะจ่ายเงินได้ประจำตลอดชีพแก่ผู้รับประโยชน์ที่ระบไว้ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมก่อน เงินได้ประจำนี้บริษัทจะจ่ายครบเท่าที่ผู้รับประโยชน์มีชีวิตอยู่ ดังนั้นจึงเห็นว่าสัญญาแบบนี้เป็นการประกันชีวิตของผู้เอาประกันเพื่อรายได้ตลอดชีพของบุคคลอีกคนหนึ่ง จำนวนความเสี่ยงภัยของบริษัทขึ้นอยู่กับความมีชีวิตอยู่ของผู้รับประโยชน์ คือ มูลค่าปัจจุบันของเงินได้ประจำจ่ายทันทีจะลดลงเมื่อผู้รับประโยชน์มีอายุมากขึ้น ดังนั้นผู้เอาประกันจะขอเปลี่ยนตัวผู้รับประโยชน์ภายหลังไม่ได้

ผู้เอาประกันต้องแสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ เพราะบริษัทจะเริ่มจ่ายเงินได้ต่อเมื่อผู้เอาประกันมรณะ ดังนั้นจำนวนความเสี่ยงภัยของบริษัทย่อมมากขึ้นถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมเร็วขึ้น แต่ผู้รับประโยชน์ไม่ต้องรับการตรวจจากนายแพทย์เพื่อแสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ เพราะความมรณะของผู้รับประโยชน์เป็นการช่วยให้บริษัทพ้นความรับผิดชอบ ผู้เอาประกันต้องจ่ายเบี้ยประกันครบเท่าที่มีชีวิตอยู่หรือจนกว่าผู้รับประโยชน์มรณะ สัญญาไม่มีมูลค่าเงินสด แต่จำนวนเงินที่เอาประกันไว้จะเพิ่มขึ้นถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมเนื่องจากอุบัติเหตุ ผู้เอาประกันไม่ต้องจ่ายเบี้ยประกันงวดต่อไป ถ้าทุพพลภาพ

ข้อค

๑. ประโยชน์สำคัญของการประกันแบบนี้ คือ บริษัทจะเริ่มจ่ายเงินได้ประจำให้โดยไม่คำนึงว่าผู้รับประโยชน์มีอายุเท่าใด และผู้รับประโยชน์จะได้เงินได้ประจำไปตลอดชีวิต

๒. ค่าต้นทุนแห่งการประกันจะต่ำลง ถ้าผู้รับประโยชน์ซึ่งปกติได้แก่บิดามารดาหรือภรรยาแก่กว่าผู้เอาประกัน

ข้อเค

๑. ขาดความยืดหยุ่นเพราะผู้เอาประกันไม่สามารถเปลี่ยน ตัว ผู้รับ ประโยชน์ไม่ว่าก่อนหรือหลังจากที่ผู้เอาประกันมรณะแล้ว การประกันแบบนี้จึงไม่เหมาะที่จะให้ความคุ้มครองแก่ภรรยา เช่น สามีแต่งงานใหม่เพราะการหย่าร้างหรือความมรณะของภรรยาคนแรกซึ่งเป็นผู้รับประโยชน์ในกรมธรรม์ ภรรยาใหม่ย่อมไม่ได้รับความคุ้มครองจากกรมธรรม์นั้น

๒. กรมธรรม์ไม่ให้ความคุ้มครองแก่บุคคลอื่นในครอบครัว เช่น บุตรของผู้เอาประกัน ดังนั้น ถ้าภรรยาผู้รับประโยชน์มรณะหลังสามีไม่นาน บุตรผู้ยังมีชีวิตอยู่จะเดือดร้อนเพราะไม่ได้รับความคุ้มครองจากสัญญา เว้นแต่ผู้เอาประกันจะซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบอื่นไว้ต่างหาก

๓. เนื่องจากเงินได้จะเริ่มจ่ายต่อเมื่อผู้เอาประกันถึงแก่มรณะ ดังนั้น ถ้าผู้เอาประกันมีชีวิตรอดอยู่พ้นระยะที่ประกอบอาชีพได้ ครอบครัวย่อมจะไม่ได้รับเงินได้ประจำจากบริษัทในระหว่างนั้น

ฉะนั้น บริษัทจึงหาทางแก้ไขโดยให้เงินผลประโยชน์เริ่มจ่ายในปีที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยไม่คำนึงว่าผู้เอาประกันจะมรณะหรือมีชีวิตรอดอยู่

ข. กรมธรรม์เพื่อหารายได้ตลอดชีพ (Life Income Policy)

กรมธรรม์แบบนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบก่อน มีข้อแตกต่างอยู่ประการเดียวคือ บริษัทสัญญาจะเริ่มจ่ายเงินได้ประจำให้แก่ผู้รับประโยชน์ตั้งแต่วันที่ผู้เอาประกันมรณะ โดยกำหนดเงินได้ประจำว่าจะจ่ายให้ถึงงวดใดแน่นอน ไม่คำนึงว่าผู้รับประโยชน์จะมีชีวิตอยู่หรือไม่ แต่ถ้าผู้รับประโยชน์มีชีวิตอยู่พ้นระยะเวลาเงินได้ประจำที่จะจ่ายให้ถึงงวดโดยไม่คำนึงถึงความมรณะของผู้รับประโยชน์ ก็จะได้รับเงินได้ประจำไปตลอดชีพ ในกรณีที่ผู้รับ

ประโยชน์มีผลก่อนผู้เอาประกัน บริษัทจะจ่ายเงินให้แก่ทายาทคนอื่นต่อไป ถ้าผู้รับประโยชน์มีผลหลังผู้เอาประกันแต่มีผลในระหว่างเงินได้ที่บริษัทสัญญาว่าจะจ่าย บริษัทจะจ่ายส่วนที่เหลืออยู่แก่ทายาทคนอื่นต่อไป **วิธีการนี้เป็นการกำบังทรัพย์สินของสัญญาแบบก่อน โดยให้ความคุ้มครองแก่บุตร หรือทายาทอื่นยิ่งกว่าให้ความคุ้มครองแก่ภรรยา**

จำนวนเงินที่บริษัทจะพึงจ่าย มีลักษณะ ๒ ประการ คือ :-

(ก) จำนวนเงินก้อนหนึ่งที่พึงกันไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินได้ประจำที่มีระยะแน่นอน และ

(ข) จำนวนเงินเพื่อจ่ายเป็นเงินได้ประจำตลอดชีพแก่ผู้รับประโยชน์ ถ้าผู้รับประโยชน์มีชีวิตอยู่พ้นระยะเวลาในข้อ (ก)

การประกันเพื่อรายได้ตลอดชีพนี้ เป็นการประกันรวมความคุ้มครองสองแบบ คือ :-

๑. การประกันความคุ้มครองตลอดชีพ และ
๒. การประกันเพื่อรายได้ตลอดชีพที่ยังไม่จ่ายทันที

ถ้าผู้รับประโยชน์มีผลก่อนผู้เอาประกัน บริษัทจะพันความรับผิดชอบที่คงจ่ายเงินได้ประจำที่ยังไม่จ่ายทันที แต่ความคุ้มครองตลอดชีพยังคงมีผลบังคับอยู่ที่ระโอนไปเป็นของทายาทคนอื่น ได้แก่บุตรของผู้เอาประกัน

๗. กรมธรรม์เบ็ดเตล็ด

การประกันเพื่อเงินได้และเงินประกัน (Income and Principal)

คือ บริษัทสัญญาว่า จะจ่ายเงินได้ประจำตลอดชีพแก่ผู้รับประโยชน์คนแรกเมื่อผู้เอาประกันมีผล แต่ถ้าผู้รับประโยชน์คนแรกมีผลในเวลาใดในระหว่างรับเงินได้ประจำตลอดชีพ บริษัทจะจ่ายเงินที่เอาประกันไว้แก่ผู้รับประโยชน์คนอื่นต่อไป ถ้าผู้รับประโยชน์คนแรกมีผลก่อนผู้เอาประกัน บริษัทจะจ่ายเงินที่เอาประกันไว้แก่ผู้รับประโยชน์คนที่สองทันที

ประโยชน์ของกรมธรรม์นี้ เพื่อสนองความต้องการของผู้เอาประกันที่จะให้บริษัทจ่ายดอกเบี้ยที่ได้จากเงินประกันเป็นรายได้ตลอดชีพแก่ภรรยาที่เป็นหม้าย และให้บริษัทจ่ายเงินที่เอาประกันไว้แก่บุตร เมื่อภรรยาถึงแก่มีผล ดอกเบี้ยที่บริษัทสัญญาจะให้เพื่อเป็นรายได้แก่ภรรยา นั้นต้องพอเพียงแก่การดำรงชีพต่อไป

กรมธรรม์แบบที่รวมความคุ้มครองของการประกันชีวิตไว้ ๒ แบบ คือ :-

๑. ความคุ้มครองตลอดชีพ

๒. การประกันแบบเงินได้ประจำแก่ผู้มีชีวิตรอคอย

ความคุ้มครองตลอดชีพ คือ จำนวนเงินที่เอาประกันที่บริษัทจะจ่ายให้แก่ผู้รับประโยชน์คนถัดไป ความคุ้มครองแบบเงินได้ประจำตลอดชีพ คือ จำนวนดอกเบี้ยที่จะได้จากการลงทุนของจำนวนเงินที่เอาประกันไว้ ถ้าบริษัทสัญญาจะจ่ายเงินได้ประจำแก่ภรรยาเกินกว่าดอกเบี้ยที่ได้จากการลงทุน ผู้เอาประกันจะต้องจ่ายเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นตามส่วน เบี้ยประกันที่เพิ่มขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับอายุของภรรยาและอายุของผู้เอาประกันด้วย

๔. กรมธรรม์เพื่อความคุ้มครองแก่เยาวชน

(Juvenile Policy)

การประกันชีวิตประเภทนี้ เพื่อความคุ้มครองแก่ผู้เยาว์โดยบริษัทจะจ่ายเงินให้ในกรณีที่ผู้เยาว์มรณะ หรือเพื่อเป็นทุนการศึกษาในอนาคต การให้ความคุ้มครองอาจเริ่มกระทำได้ตั้งแต่วันแรกเกิดจนกระทั่งเด็กมีอายุ ๑๔-๑๕ ปี โดยผู้ปกครองซึ่งปกติก็ได้แก่บิดาหรือมารดาเป็นผู้ยื่นขอประกัน ผู้เอาประกันคือผู้เยาว์นั่นเอง ในกรณีเช่นนี้จึงไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์เสียก่อน กรมธรรม์เพื่อความคุ้มครองแก่เยาวชนอาจกระทำขึ้นในแบบใดแบบหนึ่งดังต่อไปนี้:-

๑. การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ชำระเบี้ยประกัน ๒๐ ปี ครอบคลุมเมื่ออายุ ๖๐ ปี (Twenty year payment endowment at age sixty)

๒. การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ชำระเบี้ยประกัน ๒๐ ปี ครอบคลุมเมื่ออายุ ๗๐ ปี (Twenty year payment endowment at age seventy)

๓. การประกันแบบสะสมทรัพย์ มีกำหนด ๒๐ ปี (Twenty year endowment)

๔. การประกันชีวิตแบบตลอดชีพชำระเบี้ยประกันครบ เมื่ออายุ ๖๐ ปี (Life paid-up at sixty)

๕. การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เพื่อทุนการศึกษาที่เริ่มจ่ายเมื่อผู้เยาว์อายุ ๑๘ ปี

นอกจากนี้การประกันชีวิตตลอดชีพธรรมดาที่เป็นที่นิยม แต่การประกันเพื่อการสะสมทรัพย์ระยะยาว หรือกรมธรรม์ประกันชีวิตชำระเบี้ยประกันจำกัดระยะเวลา (Limited Payment Life Insurance) ก็อาจกระทำได้โดยเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นอีกเพียงเล็กน้อย

วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของ กรมธรรม์ ประกันชีวิต แบบ นี้ก็เพื่อเตรียมเงินไว้ สำหรับการรักษาพยาบาลและค่าทำศพแก่เด็ก แต่ปัจจุบันนี้นิยมกันเพื่อสะสมเงินเพื่อการศึกษาของเด็กในอนาคตโดยซื้อเป็นกรมธรรม์สะสมทรัพย์ เพื่อจ่ายเงินทุนการศึกษาแก่เด็กเมื่อมีอายุ ๑๘ ปีเป็นต้น สาเหตุที่มักคนชอบซื้อเพื่อเป็นทุนการศึกษาของบุตรก็เพราะอัตราเบี้ยประกันก่อนข้างค่า ส่วนเหตุผลที่นิยมซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตชำระเบี้ยประกันจำกัดระยะเวลา (๒๐-๓๐ ปี) ก็เพื่อว่าผู้เยาว์จะได้รับความคุ้มครองตลอดชีพ โดยอาจชำระเบี้ยประกันครบตั้งแต่ขณะที่มีอายุน้อยอยู่ จะได้สามารถนำเงินส่วนที่จะพึงจ่ายเป็นเบี้ยประกันชีวิตไปใช้จ่ายเลี้ยงดูครอบครัวให้อยู่ในมาตรฐานการครองชีพที่ดีกว่าและเหมาะสมกับเอกภภาพ และอีกประการหนึ่งก็เพื่อป้องกันปัญหาในเรื่องการขาดคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ของผู้เยาว์เมื่อจะซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตในภายหลัง

ส่วนดี ที่สำคัญของการประกันชีวิตแบบนี้ก็คือ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยมัธยัสถ์ รู้จักประหยัดทรัพย์ตั้งแต่ยังเยาว์วัย และช่วยสร้างโอกาสแก่เด็กที่จะได้รับการศึกษาชั้นสูงตามความสามารถของตนในอนาคต โดยไม่ต้องเกรงต่อการขาดแคลนทุนการศึกษา กรมธรรม์แบบนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากในต่างประเทศในขณะนี้

ในระยะแรก ๆ กรมธรรม์ประเภทนี้ได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับมูลค่าทางเศรษฐกิจอันอาจเอาประกันได้ของผู้เยาว์ เพราะเกรงกันว่า การประกันชีวิตของผู้เยาว์ อาจนำมาซึ่งภัยอันตรายแก่ชีวิตของผู้เยาว์ได้ เช่นการกระทำฆาตกรรมเพื่อหวังเงินเอาประกัน เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้กฎหมายของต่างประเทศจึงต้องกำหนดจำนวนเงินที่จะเอาประกันขึ้นสูงไว้ในระหว่างที่ผู้เยาว์ยังมีอายุไม่เกินกว่าอายุหนึ่ง เช่น ๕-๑๐-๑๕ ปี เป็นต้น การกำหนดจำนวนเงินที่จะเอาประกันเป็นขั้น ๆ ตามอายุนี้ ก็ได้มีการคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่เอาประกันในกรมธรรม์ของผู้เยาว์ กับจำนวนเงินเอาประกันของผู้ที่ให้ความอุปการะ (ส่วนมากได้แก่บิดามารดาของเด็ก) ตัวอย่างเช่นกฎหมายของสหรัฐอเมริกา กำหนดจำนวนเงินเอาประกันขึ้นสูงไว้ดังนี้

อายุน้อยกว่า ๑ ปี	จำนวนเงินเอาประกันต้องไม่เกินกว่า	๒,๐๐๐ บาท
อายุ ๑ ปี	”	๔,๐๐๐ ”
อายุ ๓ ปี	”	๘,๐๐๐ ”
อายุ ๔ ปี	”	๘,๐๐๐ ”

อายุ ๕-๙ ปี	จำนวนเงินที่เอาประกันต้องไม่เกินกว่า	๒๕% ของจำนวนเงินเอาประกันชีวิตของผู้ประกอบการ
อายุ ๑๐ ปี	„	๒๒,๐๐๐ บาท
อายุ ๑๑ ปี	„	๒๔,๐๐๐ บาท
อายุ ๑๒ ปี	„	๒๖,๐๐๐ „
อายุ ๑๓ ปี	„	๒๘,๐๐๐ „
อายุ ๑๔ ปี	„	๓๐,๐๐๐ „

จำนวนเงินเอาประกันชีวิตของผู้เยาว์อาจเกินกว่าที่กำหนดไว้ข้างต้นก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนเงินเอาประกันชีวิตของผู้ประกอบการผู้เยาว์ ซึ่งเป็นผู้ยื่นขอความคุ้มครองจากการประกันในนามของผู้เยาว์คนนั้น

แต่อย่างไรก็ดี บางบริษัทได้คิดแปลงวิธีการจ่ายเงินผลประโยชน์ เพื่อเลี่ยงข้อจำกัดในกฎหมายดังกล่าว โดยกำหนดว่าถ้าความมรณะของผู้เยาว์เกิดขึ้นก่อนที่จะถึงอายุที่กำหนดไว้ (เช่น ๑๕ หรือ ๑๘ ปี) บริษัทจะจ่ายเงินแก่ผู้รับประโยชน์เท่ากับจำนวนเบี้ยประกันที่ได้จ่ายมาทั้งสิ้นพร้อมทั้งดอกเบี้ย วิธีการเช่นนี้ถือว่าสัญญาประกันชีวิตยังไม่มีผลบังคับ ก่อนที่ผู้เยาว์จะมีอายุถึงกำหนดดังกล่าว เพราะฉะนั้นจำนวนเงินที่เอาประกันจึงอาจเกินกว่าจำนวนที่จะเอาประกันได้ตามอายุในขณะนั้นตั้งบัญญัติไว้ในกฎหมาย

สำหรับประเทศที่มีได้มี กฎหมายกำหนด จำนวนเงินเอาประกัน ขั้นสูงในกรรมธรรม์ประกันชีวิตของผู้เยาว์ไว้ บริษัทก็ได้ถือปฏิบัติในการกำหนดจำนวนเงินขั้นสูงไว้เอง บริษัทส่วนมากชอบที่จะรับประกันก็ต่อเมื่อเด็กมีอายุไม่น้อยกว่า ๑ เดือน การแสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ไม่เป็นสิ่งจำเป็นในการประกันแบบนี้ ถ้าจำนวนเงินที่เอาประกันไม่มากเกินไปนัก แต่ถ้าจำนวนเงินที่เอาประกันสูง บริษัทจะกำหนดให้แสดงคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้เสียก่อน

เงื่อนไขพิเศษบางประการในการประกันเพื่อความคุ้มครองแก่เยาวชน

(๑) เงินเอาประกันเพิ่มพิเศษเมื่อผู้เยาว์บรรลุนิติภาวะ (Jumping Juvenile)

คือกรรมธรรม์ที่กำหนดว่าจำนวนเงินที่เอาประกันจะเพิ่มขึ้นเป็น ๕ เท่า เมื่อผู้เอาประกันมีอายุครบ ๒๑ ปีโดยไม่ต้องเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น เช่น กรรมธรรม์ประกันชีวิตที่ซื้อเมื่อผู้เยาว์มีอายุ ๑ ขวบ ในจำนวนเงินที่เอาประกัน ๑,๐๐๐ บาท โดยกำหนดจ่ายเบี้ย

ประกันในระยะเวลาจำกัด เมื่อผู้เยาว์อายุ ๒๑ ปี จำนวนเงินที่เอาประกันจะเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๐๐๐ บาท โดยผู้เอาประกันยังคงชำระเบี้ยประกันเท่าเดิม (โดยผู้เอาประกันจะต้องเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น ซึ่งคิดรวมเข้าไว้แล้วใน Gross level premium คือเบี้ยประกันขั้นต้นที่จ่ายตั้งแต่เมื่อวันที่เข้าทำสัญญา) อย่างไรก็ตามวิธีนี้ผู้เอาประกันยังคงจ่ายเบี้ยประกันถูกกว่า ถ้าผู้เอาประกันซื้อกรมธรรม์ที่มีจำนวนเงินเอาประกัน ๕,๐๐๐ บาท ในภายหลัง เพราะมูลค่าปัจจุบันของเบี้ยประกันที่จ่ายเมื่อวันที่เข้าทำสัญญาต่ำกว่ามูลค่าปัจจุบันของเงินเบี้ยประกันที่จะจ่ายเมื่อบรรลุนิติภาวะแล้ว จำนวนเบี้ยประกันของกรมธรรม์ประกันชีวิตชนิดนี้จะสูงกว่ากรมธรรม์ประกันชีวิตธรรมดาเล็กน้อย ฉะนั้น จึงมีมูลค่าเวนคืนเงินสดสูงกว่า กรมธรรม์ที่มีข้อกำหนดพิเศษนี้อาจเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตตลอดชีพ (Whole Life) หรือกรมธรรม์ประกันชีวิตชำระเบี้ยประกันครบเมื่ออายุ ๖๐ ปี (Life paid-up at age 60) หรือกรมธรรม์แบบสะสมทรัพย์ระยะยาว (Long term endowment) ก็ได้ สัญญาชนิดนี้เพื่อสร้างความคุ้มครองอย่างพอเพียงในอนาคต หรือสร้างเงินทุนเพื่อการศึกษาแก่ผู้เยาว์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาในเรื่องที่ผู้เยาว์อาจขาดคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ในภายหน้า ในเวลาเดียวกันก็สร้างเงินไว้สำหรับใช้เพื่อรักษาพยาบาลและค่าทำศพในกรณีที่ผู้เยาว์ถึงแก่กรรมก่อนเวลาอันสมควร

(๒) การงดชำระเบี้ยประกัน (Payor's Benefit)

คือกรมธรรม์ที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เยาว์ที่กำหนดว่า ถ้าบิดามารดาซึ่งเป็นผู้ชำระเบี้ยประกันถึงแก่กรรมหรือกลายเป็นผู้ทุพพลภาพโดยสิ้นเชิง ก่อนที่ผู้เยาว์จะมีอายุครบ ๒๑ ปี ผู้เยาว์ไม่ต้องทำการชำระเบี้ยประกันต่อไป แต่เพื่อที่จะได้รับความคุ้มครองแบบนั้นเพิ่มเติม ผู้เอาประกันจะต้องเสียเบี้ยประกันเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๗% แต่ถ้าความมรณะของผู้ชำระเบี้ยประกัน (Payor) เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้เยาว์ (ผู้เอาประกัน) มีอายุครบ ๒๑ ปีแล้ว ผู้เยาว์จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ชำระเบี้ยประกันต่อไป

(๓) ความคุ้มครองภายหลังบรรลุนิติภาวะ (Deferred Insurance)

กรมธรรม์ประเภทนี้ใช้กันส่วนมากในอังกฤษ โดยบริษัทสัญญาจะจ่ายเงินที่เอาประกันให้ถ้าผู้เยาว์ถึงแก่กรรมหลังจากบรรลุนิติภาวะแล้ว ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันความไม่แน่นอนที่ว่าผู้เยาว์อาจกลายเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติที่จะเอาประกันได้ก่อนที่จะบรรลุนิติภาวะ

ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับการประกันเพื่อความคุ้มครองแก่เยาวชน

(๑) ผู้ปกครอง (ปกติกได้แก่บิดา) ควรนำเงินที่จะจ่ายเป็นเบี้ยประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองแก่เยาวชนมาซื้อการประกันชีวิตของตนเองจะเหมาะสมกว่า เพราะผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจซึ่งผู้เยาว์ย่อมไม่มีคุณค่าเช่นนั้น ทั้งนี้บางบริษัทจึงไม่ยอมรับประกันชีวิตเพื่อความคุ้มครองแก่เยาวชน เว้นเสียแต่ว่าผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้ชำระเบี้ยประกันจะมีกรมธรรม์ประกันชีวิต ของตนเองใน จำนวนเงิน ที่เอาประกันไว้ แล้วไม่น้อยกว่า ๒ เท่าของจำนวนเงินเอาประกันที่มีอยู่ในกรมธรรม์ของผู้เยาว์

(๒) จำนวนเงินที่จ่ายออกไป เพื่อเป็นเบี้ยประกันในการซื้อกรมธรรม์เพื่อความคุ้มครองแก่ผู้เยาว์ โดยเฉพาะการประกันสะสมทรัพย์ ซึ่งมีอัตราเบี้ยประกันสูงกว่าแบบอื่นจะทำให้ต้องลดค่าใช้จ่าย อันจำเป็น แก่ ชีวิต ซึ่งบาง ครั้ง อาจจะ ทำให้ครอบครัวต้องประสบความเดือดร้อน

